

SMEKTAŁA JAN STANISŁAW (1890-1959)

Urodził się 9 grudnia 1890 roku w Strzelcach Małych, jako syn rolnika Stanisława i Marianny z domu Baran. Po wczesnej śmierci rodziców, w 1907 roku, pracował w gospodarstwie. Ukończył szkołę powszechną. W październiku 1912 roku powołany został do zasadniczej służby wojskowej w armii pruskiej. Po wybuchu I wojny światowej został wysłany na front zachodni do Francji. Brał udział w walkach od października 1914 roku do lipca 1915 roku, ranny w rękę. Z powodu odniesionych ran przeniesiono go służbowo do Westfalii, a następnie zwolniono do rezerwy.

Ochotniczo w wielkopolskich oddziałach powstańczych – w 2. kompanii jarocińskiej. Od 30 lipca 1919 roku był burmistrzem Skoków; organizował prace magistratu, był szefem policji w mieście, tworzył i realizował budżet miasta, osobiście tworzył nowe statuty przedsiębiorstw i organizacji miejskich, reorganizował pracę rzeźni, gazowni, chłodni mięsa, obsługi wodociągu, zakładu oświetlenia Skoków i przytułku dla ubogich. Brał udział w zorganizowaniu i utrzymaniu taboru i narzędzi pożarniczych, opracowaniu harmonogramu utrzymania dróg i placów publicznych, organizował wybory do władz lokalnych i Sejmu. Z czasem stał się jednym z najwybitniejszych animatorów wydarzeń politycznych, społecznych, sportowych, kulturalnych i patriotycznych w Skokach. Od 10 października 1920 roku do września 1939 roku aktywnie udzielał się w działalności Kurkowego Bractwa Strzeleckiego w Skokach. Przewodniczył Bractwu od października 1920 roku do marca 1928 roku oraz od stycznia 1936 roku do stycznia 1938 roku; wiceprzewodniczący luty 1935 – styczeń 1936. Brał udział we wszystkich najważniejszych wydarzeniach organizowanych przez Bractwo, tworzył statuty, inspirował przystąpienie do Zjednoczenia, organizował poświęcenie sztandaru, nadzorował turnieje królewskie, zbiórki charytatywne, uroczystości w święta narodowe i kościelne, pomagał w organizowaniu zabaw i przemarszów.

Urząd burmistrza opuścił 3 września 1939 roku. Aresztowany przez Niemców, trzymany był jako zakładnik. W lutym 1941 roku wysiedlony został wraz z rodziną na Lubelszczyznę. Po dłuższym bezrobociu, już po wyzwoleniu w lipcu 1944 roku podjął pracę w referacie budowlanym Starostwa Powiatowego w Kraśniku, gdzie został administratorem nieruchomości. Przebywał tam do marca 1945 roku. Później, od maja 1945 roku do lipca 1951 roku pracował w Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Legnicy jako kierownik referatu przedsiębiorstw i urzędzeń komunalnych. Z powodu choroby żony wrócił do Wielkopolski. W okresie od 1952 roku do lutego 1953 roku był referentem administracyjnym w Oddziale Zaopatrzenia Robotniczego w Poznaniu; następnie od kwietnia do grudnia 1953 roku jako magazynier w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie Hurtu Spożywczego, później od 1 stycznia 1954 roku był starszym woźnym w Wojewódzkim Archiwum Państwowym w Poznaniu.

Zmarł w 1959 roku i pochowany jest na poznańskim cmentarzu na Junikowie.

Odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi (1930). Żonaty, miał dwoje dzieci: córkę Stefanię i syna Eugeniusza.

K. Jachna, *Smektała Jan Stanisław (1890-1959)*, [w:] *Powstańcy wielkopolscy... Biogramy uczestników powstania wielkopolskiego 1918/1919*, T. I., Poznań 2005, s. 175-176.